

10. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій / [Пехота О. М., Булак В. Д., Старева А. М. та ін.]; за ред. І. А. Зязона, О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2003. – 240 с.

11. Словник-довідник з професійної педагогіки / [ред.-упоряд. А. В. Семенова]. – Одеса: Пальміра, 2006. – 272 с.

12. Фурман Т. Ю. Формування професійної компетентності у майбутніх фахівців економіки та підприємництва в процесі вивчення економічних дисциплін: дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Т. Ю. Фурман. – Київ, 2012. – 287 с.

Конотоп О. С.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри мов і методики їх викладання

*Національний університет «Чернівецький коледж»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернівці, Україна*

ОН-ЛАЙН ПРОГРАМИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОГНІТИВНИХ КАРТ ДЛЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Інтеграція вітчизняної вищої освіти в світовий освітній простір вимагає її суттєвої модернізації. Перед сучасною українською вищою освітою постає важливе завдання підготувати конкурентоспроможних компетентних фахівців відповідно до рівнів світових стандартів.

З метою виявлення реального рівня володіння студентами немовною мовою вищої освіти (ЗВО) іноземною мовою (ІМ) нами було проведено моніторинг якості знань студентів першого курсу денної форми навчання освітнього студента «бакалавр». Результати проведеного тестування були такі: у 2017–2018 навчальному році – 59,25% (абсолютна успішність) і 11,11% (якість знань); у 2018–2019 навчальному році – 52% (абсолютна успішність) і 4% (якість знань); у 2019–2020 навчальному році – 53,84% (абсолютна успішність) і 3,84% (якість знань). На жаль, студенти показали низький рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності, адже із 78 протестованих студентів лише 5 студентів (6,41%) досягли очікуваного рівня В1 [2]. Отже, сучасний рівень реального володіння студентами немовною ЗВО ІМ не відповідає рівню, заявленому у програмі для вхідного рівня для студентів першого курсу немовною ЗВО [3].

Ще однією важливою проблемою у освітньому процесі з ІМ у немовних ЗВО є низький рівень критичного мислення у студентів. Проведений нами у 2018–2019 навчальному році зрітї рівня сформованості критичного мислення у 82 студентів показав, що переважна більшість студентів (92,7% 76 осіб) знаходиться на середньому рівні, на його нижній межі: 4,9% (4 студенти) мають низький розвиток і лише 2,4% (2 студенти) показали високий рівень розвитку критичного мислення. Жодного студента, який набрав необхідну кількість балів відповідно до норм дуже високого рівня критичного мислення не виявлено, середній показник розвитку критичного мислення склав 14,6 [1].

У сучасних умовах до іншомовної підготовки студентів освітнього ступеня «бакалавр» немовних ЗВО зростає роль уміння здобувати інформацію з різних джерел, засвоювати, поповнювати й оцінювати її, застосовувати різні способи пізнавальної і творчої діяльності [3, с. 5]. Отже, постає потреба у впровадженні сучасних ефективних засобів, які допоможуть покращити освітній процес з ІМ у немовному ЗВО, захиляють студентів, підвищать їхню мотивацію до вивчення навчального предмета, стимулюють розумову діяльність і розвинути їхній творчий потенціал. На наш погляд, такими засобами є засоби когнітивної візуалізації, які саме і спрямовані на розвиток пізнавальних здібностей особистості.

Важливим засобом когнітивної візуалізації є когнітивні карти (КК). Проблема використання КК у освітньому процесі цікавить багатьох сучасних дослідників: М. С. Бершадський, О. О. Бершадська, О. І. Вовк, І. С. Драневська, В. І. Копил, С. В. Панасенко, Л. О. Сазанова, О. В. Стешов, В. Визан, Т. Визан, С. Р. Ніллар, Н. Міллер, І. Сваллессон, М. Таулог та ін. Важливо, що сучасним і ефективним засобом є саме електронні КК. Для їхнього створення у мережі Інтернет є безліч безкоштовних програм, наприклад (програми наведені на момент звернення 19.01.2020): *Arca, Cogole, FreeMind, iMindMap, LucidChart, Mind, Mindomo, Mind Mapper, PersonalBrain, SimpleMind, XMind* та ін. Розглянемо деякі програми, які, на наш погляд, зручно використовувати для створення електронних КК.

Cogole (електронна адреса www.cogole.it) є безкоштовним онлайн додатком, за допомогою якого можна легко створювати електронні КК. Інтерфейс програми достатньо простий, має безліч функцій, які полегшують процес створення електронних КК. *Cogole* має можливість перегляду історії документа, зберігання історії змін дозволяє повертатися до попередніх версій електронних КК. Важливою функцією у цій програмі є експорт КК в форматі PNG або PDF.

Рис. 1. Фрагмент сторінки он-лайн додатку *Sogile*

Maril (електрона адреса www.maril.com) має має дві версії – безкоштовну і платну. Цей он-лайн сервіс пропонує цікавий варіант створення електронних КК, його особливістю є те, що карти виглядають так, наче намальовані рукою і мають оригінальний і нешаблонний вигляд. Карти зберігаються у форматах JPEG та SVG.

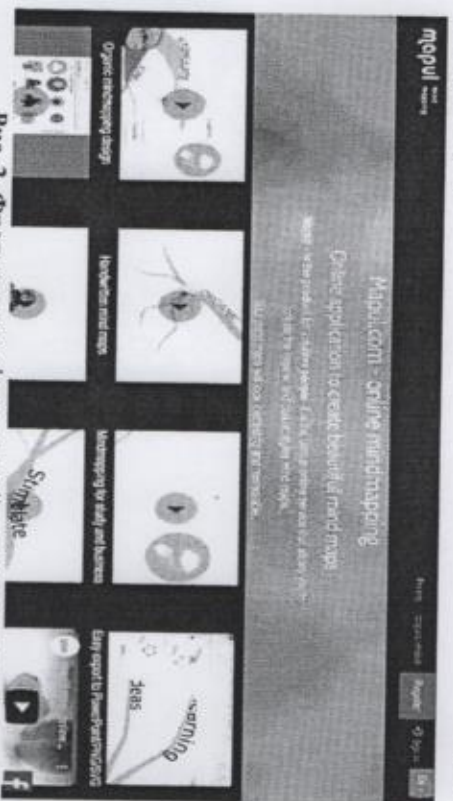

Рис. 2. Фрагмент сторінки он-лайн додатку *Maril*

Mindomo (електрона адреса www.mindomo.com) легкий і зручний он-лайн сервіс для створення і зберігання електронних КК, який має має дві версії – безкоштовну і платну. Безкоштовна версія обмежена 3 активними картами, одним проектом і невеликою кількістю форматів

для імпорту і експорту. Також має можливість імпорту КК в інших форматах RTF і PDF.

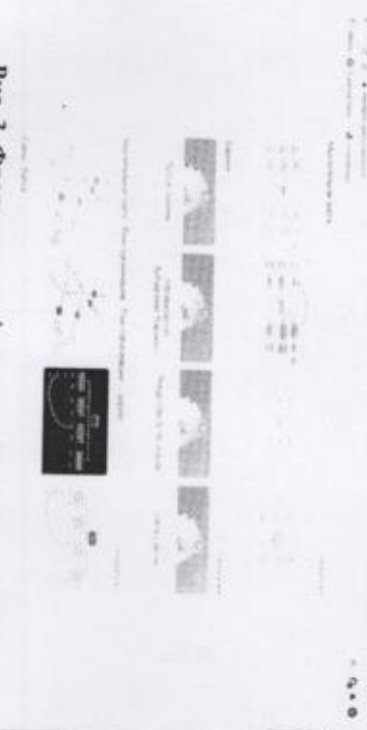

Рис. 3. Фрагмент сторінки он-лайн додатку *Mindomo*

Отже, на наш погляд, передавати зміст навчального матеріалу візуально є виномого сучасності, адже візуалізація навчальної інформації значно полегшує процес навчання ІМ у немовному ЗВО, а засоби когнітивної візуалізації мають великий дидактичний потенціал для такого навчання. Одним із сучасних засобів структурізації інформації є використання електронних КК, які сьогодні розглядаються в аспекті розвитку пізнавальної активності, креативного мислення студентів, їх особистісних і метапредметних компетенцій, творчої індивідуальності, допомагають студентам структурувати навчальну інформацію, запам'ятовувати її. Електронні КК допомагають ефективно формувати іншомовну комунікативну компетентність і усі її складові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кононоп О.С. Результати зрізів рівня сформованості критичного мислення у студентів закладів вищої освіти. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Вип. 5 (161). Серія Педагогічні науки. Чернігів, 2019. 97100.
2. Кононоп О.С. Тестування рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності студентів першого курсу спеціальності 013 Початкова освіта. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: 36. наук. праць. Переяслав, 2020. Вип. 58. С. 190–192.
3. Програма з англійської мови для професійного спілкування (2005) Колектив авторів: Г. С. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зусенко, В. О. Іванішєва, Д. Й. Клименко, Т. І. Козимирська, С. І. Кострицька, Т. І. Скрипник, Н. Ю. Тодорова, А. О. Холцева. – К.: Ленвіт.